

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова

Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор ЗВО з науково-педагогічної
роботи і міжнародних зв'язків
Інна АНДРУШКО
« 30 » 08 2024 року

«ПОГОДЖЕНО»

Завідувачка кафедри пропедев-
тики внутрішньої медицини
Наталія ПЕНТЮК
« 30 » 08 2024 року

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ОК 52
СЕСТРИНСЬКА ПРАКТИКА**

Спеціальність	222 Медицина
Освітній рівень	Другий (магістерський)
Освітня програма	ОПП «Медицина», 2022
Навчальний рік	2024-2025
Кафедра	Пропедевтики внутрішньої медицини
Контактна інформація	prop.intmed@vnmu.edu.ua вул. Хмельницьке шосе, 96, м. Вінниця, 21029 (КНП «Вінницька міська клінічна лікарня №1») тел. +38 067 622 23 07
Укладач силабусу	Пентюк Наталія Олександрівна, професор, д. мед. н.

1. Статус та структура дисципліни:

Статус дисципліни	Обов'язкова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ОК 52, складова циклу дисциплін професійної підготовки
Курс/семестр	3 курс
Обсяг (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС
Кількість модулів	3
Структура дисципліни	Практичні заняття - 90 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	Очна: клінічні бази, симуляційні класи; при сигналі «ПОВІТРЯНА ТРИВОГА» практичні заняття проводяться у бомбосховищі

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Програма дисципліни «Сестринська практика» складена відповідно до порядку підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня освіти у вищих медичних навчальних закладах освіти України у відповідності до вимог кредитно-трансферної системи організації навчального процесу ECTS, примірного навчального плану підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 22 «Охорона здоров'я» спеціальності 222 «Медицина».

Дисципліна є обов'язковим компонентом освітньо-професійної програми «Медицина», циклу професійної підготовки магістра медицини, розрахована на 3 кредити, які здобувачі освіти засвоюють протягом 5 та/або 6 семестрів на третьому році навчання.

Основним фокусом програми є отримання знань з дисципліни «Сестринська практика», вивчення якої необхідне для успішного засвоєння дисциплін професійної підготовки. Предметним напрямком програми є формування практичних умінь та навичок з сестринської справи. Програма орієнтована на отримання знань та формування умінь та навичок із спостереження та догляду за хворими терапевтичного, хірургічного та педіатричного профілю, основних діагностичних та лікувальних сестринських маніпуляцій, надання допомоги пацієнтам з невідкладними станами.

Видами навчальних знань згідно з навчальним планом є: а) практичні заняття, б) робота в симуляційному центрі, в) робота у відділенні закладу охорони здоров'я.

Базами практики є заклади охорони здоров'я та симуляційні класи, затверджені у встановленому порядку та такі, що можуть забезпечити виконання програми практики. Протягом проходження виробничої практики вся діяльність здобувача вищої освіти підлягає контролю з боку керівників виробничої практики від кафедри та від бази практики. Результати проходження виробничої практики оформляються шляхом заповнення відповідної документації: щоденника виробничої практики та звіту про виконання програмних завдань.

Поточна навчальна діяльність студентів контролюється у відповідності з конкретними цілями. Рівень підготовки студентів визначається на підставі контролю практичних навичок з методів обстеження хворого, основних сестринських маніпуляцій з догляду, лікування хворого та надання невідкладної допомоги, розв'язуванні клінічно-орієнтованих задач.

Підсумковий контроль засвоєння дисципліни здійснюється по її завершенню у формі диференційованого заліку згідно навчального плану для спеціальності 222 «Медицина».

Передреквізити (Prerequisite) – дисципліни, що містять знання, уміння і навички, необхідні для освоєння дисципліни, що вивчається.

Відповідно до навчального плану, вивчення навчальної дисципліни «пропедевтика внутрішньої медицини» здійснюється на 3 курсі, коли студентом набуті відповідні знання з основних базових дисциплін:

- медичної біології (основи медичної генетики, прояви основних закономірностей успадкування, медико-біологічні основи паразитизму),

- медичної та біологічної фізики (генез ЕКГ; сучасні методи і засоби рентгенівської діагностики; використання радіонуклідів у діагностиці),

- анатомії людини (органоспецифічні риси будови слизової оболонки трубчастих органів; загальні закономірності будови м'язової оболонки стінки трубчастих органів, топографія, будова, функції відділів ШКТ, будова хрящів, суглобів, зв'язок, м'язів гортані; голосова щілина: межі, утворення, частини; трахея: і бронхи: топографія, будова стінки; легені: топографія, зовнішня будова; легені: частки, бронхо-легеневі сегменти, часточки; їх будова; рентгенанатомія легень; бронхіальне дерево: розгалуження, будова стінки, функції; альвеолярне дерево: розгалуження, будова стінки; ацинус: визначення, будова, функції; плевра: загальна характеристика, функції; плевральна порожнина, її заутки; нирки: будова на фронтальному розтині; структурно-функціональна одиниця нирки, її складові частини; шляхи виділення сечі (компоненти екскреторних шляхів нирки; ниркова пазуха (синус), її міст; рентгенанатомія нирки; серце: топографія, варіанти положення, варіанти форми, зовнішня будова, камери; проекція серця на передню стінку грудної клітки; ділянки аускультативні клапанів серця; велике коло кровообігу; мале коло кровообігу; судини тулуба),

- фізіології (структурно-функціональна організація автономної нервової системи та її роль у регуляції вісцеральних функцій; об'єми, що входять до складу ЖЄЛ, та їх визначення за допомогою спірометра; динамічні показники легеневої вентиляції, методи їх визначення, об'єми, що входять до складу ЖЄЛ та їх визначення за спірограмою; послідовність та тривалість періодів та фаз серцевого циклу, характеристика першого і другого тонів (їх походження, компоненти, тривалість), механічні прояви діяльності серця: серцевий поштовх (його властивості та особливості у дітей), пульс (його властивості); методика реєстрації електрокардіограми, види відведень ЕКГ (стандартні, підсилені, грудні), генез та параметри компонентів ЕКГ, аналіз ЕКГ; фактори, які обумовлюють величину артеріального кров'яного тиску; артеріальний та венний пульс, компоненти, їх походження; мікроциркуляція і її роль в механізмі обміну рідини і різних речовин між кров'ю і тканинами; типи травлення в залежності від

локалізації гідролізу гормональна регуляція ШКТ, ферменти шлункового соку, роль соляної кислоти в процесі травлення харчових речовин, зовнішньосекреторна діяльність підшлункової залози, регуляція утворення жовчі та виділення в ДПК, функціональна характеристика секреторних процесів у тонкому кишечнику; моторна діяльність тонкого та товстого кишечника; роль нирок у процесах виділення, підтриманні гомеостазу, механізми сечоутворення),

— біологічної та біоорганічної хімії (властивості ферментів, регуляція ферментативної активності, кофактори та якісні реакції на вітаміни, загальні закономірності метаболізму, обмін вуглеводів та ліпідів, загальні шляхи катаболізму амінокислот, метаболізм нуклеотидів, молекулярна біологія та генетика, молекулярні механізми дії гормонів, гормони центральних та периферійних ендокринних залоз, вплив інсуліну та адреналіну на рівень глюкози крові, водо- та жиророзчинні вітаміни, хімічний склад крові в нормі та патології, білки гострої фази запалення, пігментний обмін, детоксикаційна функція печінки, гормональна регуляція водно-мінерального обміну, фізико-хімічні властивості сечі),

— гістології та ембріології (залежність будови стінки судин від гемодинаміки, органі особливості вен, будова стінки серця, її оболонки, провідна система серця, будова та функції кісткового мозку, лімфатичний вузлів, особливості будови слизової оболонки різних відділів ШКТ, гістофізіологія секреторних клітин, морфофункціональна характеристика печінки, жовчного міхура, підшлункової залози, будова альвеоли, клітинний склад її вистелення, нирково-фільтраційний бар'єр, кортикальна та юкстамедулярна системи кровопостачання),

— мікробіології, вірусології та імунології (основні періоди розвитку інфекційної хвороби; носійство збудника, його виявлення; форми прояву інфекції: гостра, хронічна, латентна, персистуюча, рецидив, реінфекція, суперінфекція; стрептококи пневмонії: морфологія, патогенність, патогенез, імунітет, лабораторна діагностика пневмококових інфекцій; мікрофлора тіла людини, її роль в нормальних фізіологічних процесах і патології; характеристика захворювань, спричинених умовно патогенними мікроорганізмами;

— патологічної фізіології (типи та патогенез алергічних реакцій, визначення поняття запалення, місцеві та загальні ознаки, основні компоненти запалення, механізми розвитку; порушення функцій при гіпоксіях; види, механізми розвитку, вплив на організм гіпер- та гіпоглікемії; серцева недостатність, визначення, види, показники гемодинаміки; артеріальні гіпер- та гіпотензії, види, етіологія, патогенез, шок, колапс, види, патогенез; патологічні типи дихання та задишка, види, причини; жовтяниця, холестичний синдром, печінкова недостатність, види, причини, механізми розвитку; види, причини та механізми олігурії, поліурії, протеїнурії, гематурії; ниркова недостатність, гіпо- та гіперфункція щитовидної залози, біль, види, механізми болю);

— патологічної анатомії (клініко-морфологічні форми атеросклерозу, органі ураження при атеросклерозі, морфологія інфаркту міокарда, хронічної ішемічної хвороби, морфологічні зміни в судинах, серці при гіпертонічній хворобі, морфологія суглобових проявів, морфологічна характеристика захворювань бронхів, легень, травної системи).

Мета курсу та його значення для професійної діяльності

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сестринська практика» є формування у студента основ клінічного мислення і набуття професійних компетентностей з вирішення типових задач медичної сестри: технології догляду за хворими, в тому числі важкохворими, основних медичних маніпуляцій з обстеження та лікування, надання невідкладної допомоги хворим із дотриманням принципів медичної етики та деонтології.

Постреквізити (Postrequisite) – дисципліни, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються після закінчення вивчення даної дисципліни.

Дисципліна Сестринська практика формує засади вивчення студентом наступних клінічних дисциплін – внутрішньої медицини, загальної практики (сімейної медицини), медичної психології, інфекційних хвороб, онкології, анестезіології та інтенсивної терапії, що передбачає «вертикальну» інтеграцію з цими дисциплінами та формування умінь застосовувати знання з основних методів обстеження хворого в процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання.

Дисципліна забезпечує набуття студентами *компетентностей*:

Загальні

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК 3. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК 4. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.
- ЗК 5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 7. Здатність працювати в команді.
- ЗК 8. Здатність до міжособистісної взаємодії.
- ЗК 9. Здатність спілкуватись іноземною мовою.
- ЗК 10. Здатність використовувати інформаційні і комунікаційні технології.
- ЗК 11. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 12. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
- ЗК 13. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові, предметні)

ФК 1. Здатність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.

ФК 2. Здатність до визначення необхідного переліку лабораторних та інструментальних досліджень та оцінки їх результатів.

ФК 3. Здатність до встановлення попереднього діагнозу захворювання.

ФК 4. Здатність до визначення необхідного режиму праці та відпочинку при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 5. Здатність до визначення характеру харчування при лікуванні та профілактиці захворювань.

ФК 6. Здатність до визначення принципів та характеру лікування та профілактики захворювань.

ФК 7. Здатність до діагностування невідкладних станів.

ФК 8. Здатність до визначення тактики та надання екстреної медичної допомоги.

ФК 10. Здатність до виконання медичних маніпуляцій.

ФК 11. Здатність розв'язувати медичні проблеми у нових або незнайомих середовищах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

ФК 13. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.

ФК 16. Здатність до ведення медичної документації, в тому числі електронних форм.

ФК 17. Здатність до оцінювання впливу навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції.

ФК 21. Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ФК 24. Дотримання етичних принципів при роботі з пацієнтами.

ФК 25. Дотримання професійної та академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє навчальна дисципліна:

ПРН 1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН 2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я.

ПРН 3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 4. Виділяти та ідентифікувати провідні клінічні симптоми та синдроми (за списком 1: 4 - 8, 12, 13, 17, 19, 20, 24, 26 - 30, 32-34, 38, 39, 40, 41, 46, 49, 50, 51 - 53, 56-58, 59, 63, 64, 66, 67, 68, 69, 70, 73); за стандартними методиками, використовуючи попередні дані анамнезу хворого, дані огляду хворого, знання про людину, її органи та системи, встановлювати попередній клінічний діагноз

захворювання (за списком 2: 1, 3, 4, 7,8, 41, 44, 47, 48, 52, 55, 56, 67, 69, 73, 75, 76, 77, 80, 82, 83, 85, 86, 88, 97, 98, 99, 101,102, 105, 106, 112, 114, 119, 124, 126, 130, 145, 152, 155, 166, 174,175).

ПРН 5. Збирати скарги, анамнез життя та захворювання, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів та систем організму, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 4: 1 – 8, 10, 12, 13, 14 – 19, 26, 27, 28, 29, 30 – 34, 37, 44, 46, 48 – 50), враховуючи вік пацієнта.

ПРН 7. Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, функціональні та/або інструментальні) (за списком 4: 1 – 8, 10, 12, 13, 14 – 19, 26, 27, 28, 29, 30 – 34, 37, 44, 46, 48 – 50), пацієнтів із захворюваннями органів і систем організму для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2: 1, 3, 4, 7,8, 41, 44, 47, 48, 52, 55, 56, 67, 69, 73, 75, 76, 77, 80, 82, 83, 85, 86, 88, 97, 98, 99, 101,102, 105, 106, 112, 114, 119, 124, 126, 130, 145, 152, 155, 166, 174,175).

ПРН 8. Визначити головний клінічний синдром або чим обумовлена тяжкість стану потерпілого/постраждалого (за списком 3: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 31, 34, 35, 36, 37, 38) шляхом прийняття обґрунтованого рішення та оцінки стану людини за будь-яких обставин (в умовах закладу охорони здоров'я, за його межами) у т.ч. в умовах надзвичайної ситуації та бойових дій, в польових умовах, в умовах нестачі інформації та обмеженого часу.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН 12. Проводити оцінку загального стану новонародженої дитини шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 13. Проводити оцінку та моніторинг розвитку дитини, надавати рекомендації з вигодовування та особливостей харчування залежно від віку, організовувати проведення профілактичних щеплень за календарем.

ПРН 14. Визначати тактику та надавати екстрену медичної допомогу при невідкладних станах (за списком 3: 1, 2, 3, 4, 5, 9, 10, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 25, 27, 28, 31, 34, 35, 36, 37, 38) в умовах обмеженого часу згідно з існуючими клінічними протоколами та стандартами лікування.

ПРН 17. Виконувати медичні маніпуляції (за списком 5: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 22, 23, 28, 31) в умовах лікувального закладу, вдома або на виробництві на підставі попереднього клінічного діагнозу та/або показників стану пацієнта шляхом прийняття обґрунтованого рішення, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм.

ПРН 19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН 21. Відшуковувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН 24. Організовувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності.

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

Результати навчання для дисципліни:

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні:

Знати:

- основні засади професійної діяльності медичної сестри, основні принципи медичної етики та деонтології у догляді за хворими;
- основні вимоги до організації роботи медичної сестри стаціонарів терапевтичного, хірургічного, педіатричного профілів;
- основні вимоги та етапи дезінфекції, передстерилізаційного очищення та стерилізації інструментарію для багаторазового використання;
- основні правила підготовки хворого до проведення лабораторних та інструментальних досліджень, у т.ч. особливості їх виконання у дітей різного віку;
- технологію догляду за хворими терапевтичного, хірургічного, педіатричного профілю;
- технологію виконання основних сестринських діагностичних та лікувальних маніпуляцій;
- технологію виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, у т.ч. особливості їх виконання у дітей різного віку;
- принципи догляду за хворими з різною терапевтичною та хірургічною патологією, в т.ч. особливості догляду за дітьми різного віку
- принципи надання першої долікарської допомоги у разі розвитку основних невідкладних станів, при травмах

Вміти:

- демонструвати володіння морально-деонтологічними принципами медичного фахівця та принципами фахової субординації;
- проводити дезінфекцію, передстерилізаційне очищення та стерилізацію інструментарію для багаторазового використання;
- демонструвати навички підготовки хворого до проведення лабораторних та інструментальних досліджень, у т.ч. особливості їх виконання у дітей різного віку;
- демонструвати технологію виконання основних сестринських діагностичних та лікувальних маніпуляцій
- демонструвати техніку виконання підшкірних, внутрішньом'язових, внутрішньовенних ін'єкцій, у т.ч. особливості їх виконання у дітей різного віку;
- проводити заходи догляду за хворими з різною терапевтичною та хірургічною патологією, в т.ч. особливості догляду за дітьми різного віку
- надавати екстрену долікарську допомогу при основних невідкладних станах, травмах;
- вести відповідну медичну документацію.

4. Зміст та логістика дисципліни

МОДУЛЬ №1: «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри терапевтичного відділення»	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Практичні заняття № 1-15
МОДУЛЬ №2: «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення»	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Практичні заняття № 16-30
МОДУЛЬ №3: «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення»	30 годин / 1 кредит ЄКТС	Практичні заняття № 31-45

Модуль 1. «Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри терапевтичного відділення»

1. Професійні обов'язки медичної сестри терапевтичного відділення. Етика, деонтологія, фахова субординація. Ведення медичної документації.

2. Визначення основних показників життєдіяльності хворого. Дослідження дихання, артеріального пульсу, артеріального тиску, температури тіла. Реєстрація показників життєдіяльності в медичній документації.

3. Технологія виконання основних функціональних досліджень: електрокардіографія, спірометрія.

4. Технологія виконання діагностичних маніпуляцій: пульсова оксиметрія, вимірювання цукру крові, виконання швидких тестів.

5. Технологія забору біологічного матеріалу для дослідження. Мазки із зіву і носа на бактеріоскопічне, бактеріологічне та цитоморфологічне дослідження. Забір крові на біохімічне, гематологічне, серологічне дослідження.

6. Технологія катетеризації сечового міхура м'яким катетером. Технологія промивання шлунку. Збір промивних вод для аналізу.

7. Ентеральне харчування хворих. Технологія встановлення орогастрального та назогастрального зонду.

8. Інгаляційне введення лікарських засобів за допомогою дозованого інгалятора сухих порошоків, дозованого інгалятора аерозолі, спейсера, небулайзера.

9. Технологія лікарняної та амбулаторної оксигенотерапії.

10. Парентеральне введення лікарських засобів. Внутрішньошкірні та підшкірні ін'єкції.

11. Парентеральне введення лікарських засобів. Внутрішньом'язові ін'єкції.

12. Парентеральне введення лікарських засобів. Внутрішньовенні ін'єкції. Техніка встановлення периферичного венозного катетера. Розрахунок дози розчинної форми препарату для ін'єкцій.

13. Серцево-легенева реанімація. Штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця.

14. Смерть пацієнта в стаціонарі. Діагностування клінічної та біологічної смерті. Методика поводження з померлою людиною у відповідності до чинного законодавства.

15. Підсумкове заняття.

Модуль 2. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри хірургічного відділення

1. Десмургія. Накладання м'яких бинтових пов'язок.
2. Десмургія. Накладання пов'язок, що затвердіють, і твердих пов'язок
3. Технологія визначення груп крові, резус фактору, індивідуальної та резус сумісності

4. Обробка рук хірурга та операційного поля
5. Методика і способи стерилізації інструментів, перев'язувального матеріалу, операційної білизни. Методи закладки в бікс.

6. Оцінка стану важкості хворого з гострою кровотечею.
7. Тимчасова зупинка кровотечі.
8. Методика і способи виконання гемотрансфузії.
9. Методика і техніка місцевого знеболення та ендотрахеального наркозу.
10. Методика проведення реанімаційних заходів (штучна вентиляція легень, непрямий масаж серця).

11. Перша медична допомога постраждалим з закритими пошкодженнями м'яких тканин, грудної клітки, черепа та технологія виконання первинної хірургічної обробки рани.

12. Оцінка клінічних ознак переломів кісток і вивихів. Оцінка рентгенологічних ознаки переломів кісток і вивихів. Перша допомога постраждалому при переломах кісток і вивихах. Застосування транспортної іммобілізації при переломах кісток і вивихах.

13. Опіки. Оцінка важкості стану постраждалого з опіками. Перша допомога постраждалим з опіками.

14. Відмороження. Оцінка важкості стану постраждалого з відмороженням. Перша допомога постраждалим з відмороженням.

15. Підсумкове заняття.

Модуль 3. Основні обов'язки та професійні дії медичної сестри педіатричного відділення

1. Організація роботи та документація постової медичної сестри педіатричного відділення.

2. Організація роботи та документація медичної сестри маніпуляційного кабінету.

3. Організація роботи, функції та документація приймального відділення педіатричного стаціонару.

4. Проведення антропометричних вимірювань в дітей різного віку.

5. Діагностичні процедури: взяття мазків із зів та носа у хворих дітей.

6. Діагностичні процедури: взяття калу та сечі для різних видів досліджень у дітей

7. Оцінка життєво важливих показників організму хворої дитини: дослідження пульсу, артеріального тиску.
8. Термометрія, правила вимірювання температури тіла , види термометрів. Заповнення температурного листа.
9. Санітарно- гігієнічна обробка хворих з коростою та педикульозом.
10. Облік та правила зберігання ліків. Техніка введення лікарських засобів дітям через рот, ніс, вуха.
11. Техніка введення лікарських засобів ректальним шляхом . Особливості застосування інгаляційного введення ліків.
12. Техніка введення лікарських засобів втутрішньошкірно, підшкірно, внутрішньом'язево.
13. Техніка введення лікарських засобів дітям внутрішньовенно.
14. Техніка годування дітей із пляшечки при штучному вигодовуванні. Контроль правильного прикладання дитини до грудей при природньому вигодовуванні.
15. Підсумкове заняття

5. Самостійна робота

Не передбачена програмою

6. Індивідуальні завдання

Робота з віртуальним пацієнтом: опрацювання онлайн модулів з початкового рівня формування клінічного мислення з використанням платформи (Moodle platform) DID-ACT: <https://did-act.instruct.eu/course/view.php?id=8>

1. What is Clinical Reasoning – An introduction (Що таке клінічне мислення - введення)
2. Health Profession Roles in Clinical Reasoning (Ролі медичних працівників у формуванні клінічного мислення)
3. Person-centered Approach to Clinical Reasoning (Пацієнт-орієнтований персоналізований підхід до клінічного мислення)
4. Dual Process Theory (Теорія подвійного процесу)
5. Illness Scripts (Сценарії хвороби)
6. Using the Outcome Present State Test Model (Використання тестової моделі поточного стану результату)
7. Collect and Prioritize Key Clinical Findings/Problems (Збір та визначення пріоритетності ключових клінічних даних та проблем)

Інструкція до виконання завдання:

- Зайти на сайт за посиланням
- Зареєструватись вказуючи своє ім'я та прізвище латиницею
- Використовувати e-mail корпоративного акаунту студента s000XXX@vnm.edu.ua
- В полі "INSTITUTION" вибрати "OTHER"
- В полі "ROLE" вибрати "STUDENT"
- Після реєстрації зайшовши на платформу ознайомитись з інструкцією по користування платформою.

- Вибрати NOVICE LEVEL, з якого пройти наступні теми: 1. What is Clinical Reasoning – An introduction; 2. Health Profession Roles in Clinical Reasoning; 3. Person-centered Approach to Clinical Reasoning; 4. Dual Process Theory; 5. Illness Scripts; 6. Using the Outcome Present State Test Model; 7. Collect and Prioritize Key Clinical Findings/Problems
- Ознайомитись із матеріалом, виконати завдання та тести, отримати за кожну тему відповідну кількість балів та роздрукувати сертифікати про виконання завдання (секція GRADES у віконці Login).

За самостійне онлайн проходження модулів студент отримує від 4 до 12 додаткових балів з дисципліни.

На практичних заняттях студенти під контролем викладача або керівника на клінічній базі практики відпрацьовують практичні навички в умовах відділень лікувальних закладів, біля ліжка хворого та у симуляційних класах з використанням навчальних манекенів / фантомів / симуляторів, формулюють висновки, розв'язують клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання.

Тематичні плани практичних занять, інструкції та відеопрезентації виконання основних сестринських практичних навичок опубліковані на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів: Кафедра пропедевтики внутрішньої медицини / Студенту / Очна форма навчання / Медицина / 3 курс / Навчально-методичні матеріали / Сестринська практика або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини#. Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента s000XXX@vnmu.edu.ua.

7. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Демонстрація оволодіння практичною навичкою: розуміння мети, показань та протипоказань до виконання маніпуляції, самостійно та вірно виконання та оцінка результату виконання маніпуляції
Підсумковий контроль дисципліни – диференційний залік	Виконання практичних навичок, надання звіту з практики та іншої документації, оформленої згідно вимог.
Засоби діагностики успішності навчання	Теоретичні питання, клінічно-орієнтовані ситуаційні завдання, результати лабораторних та інструментальних методів дослідження, демонстрація практичних навичок.

Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно Положення про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна> інформація/Основні документи)

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Підсумковий контроль з дисципліни	Оцінка за диференційний залік: 71-80 балів – «відмінно» 61-70 балів – «добре» 50-60 балів – «задовільно» Менше 50 балів – «не задовільно»/не склав
Оцінювання дисципліни	Поточна успішність – від 72 до 120 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 120-бальною шкалою): 60% оцінки за дисципліну Підсумковий контроль – від 50 до 80 балів: 40% оцінки за дисципліну Індивідуальна робота – від 4 до 12 балів Сумарно від 123 до 200 балів.
Засоби діагностики успішності навчання	Демонстрація практичних навичок, захист звіту з практики

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180-200	A	відмінно	зараховано
170-179,99	B	добре	
160-169,99	C		
141-159,99	D	задовільно	
122-140,99	E		
0-121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінювання виконання практичних навичок під час проходження практики

Оцінка «відмінно».

Оцінка «добре».

Оцінка «задовільно».

Оцінка «незадовільно».

Оцінка **«відмінно»**: студент повністю володіє практичною навичкою, – розуміє мету, показання та протипоказання до виконання маніпуляції, самостійно, вірно виконує та оцінює результат виконання.

Оцінка **«добре»**: студент частково володіє практичною навичкою, – розуміє мету, показання та протипоказання до виконання маніпуляції, самостійно виконує маніпуляцію та оцінює результат її виконання, допускаючи при цьому не більше 20% помилок.

Оцінка **«задовільно»**: студент володіє тільки обов'язковим мінімумом виконання практичного завдання, – ознайомлений з метою, показаннями, протипоказаннями, технікою виконання, виконує маніпуляцію та оцінює результат її виконання, допускаючи при цьому не більше 40% помилок.

Оцінка **«незадовільно»**: студент не володіє практичною навичкою.

Критерії оцінювання індивідуальної роботи студента

Опрацювання онлайн модулів з формування клінічного мислення з використанням платформи (Moodle platform) DID-АСТ, успішне виконання завдань та тестів, що підтверджено відповідними сертифікатами, дозволяють додатково отримати від 4 до 12 балів.

Критерії оцінювання знань та умінь під час підсумкового контролю (диференційований залік)

Оцінка **«відмінно»**.

Оцінка **«добре»**.

Оцінка **«задовільно»**.

Оцінка **«незадовільно»**.

Оцінка **«відмінно»** виставляється студенту, який, знає хід та послідовність виконання усіх практичних навичок, демонструє їх правильне виконання, вірно та чітко формулює узагальнення та висновки, надає звіт з практики та іншу документацію, оформлені згідно вимог.

Оцінка **«добре»** виставляється студенту, який допускає неточності при виконанні практичних навичок, але здатний самостійно виявити допущені помилки, може продемонструвати виконання практичних навичок в цілому, надає звіт з практики та іншу документацію, оформлені згідно вимог.

Оцінка **«задовільно»** виставляється студенту, який зазнає труднощів при виконанні практичних навичок, не може продемонструвати повну та правильну послідовність практичних навичок, не може трактувати в повному обсязі результати виконання, надає звіт з практики та іншу документацію, оформлені згідно вимог.

Оцінка **«незадовільно»** виставляється студенту, який не може продемонструвати виконання практичної навички, не надає звіт з практики та іншу документацію, оформлені згідно вимог.

8. Політика навчальної дисципліни/курсу

Здобувач освіти має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час проходження дисципліни та опанування практичними

навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М.І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки, поведіння під час сигналу «Повітряна тривога» проводиться викладачем на першому практичному занятті та на початку кожного аудиторного заняття.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять. Студент повинен вчасно приходити на практичне заняття, теоретично підготовленим згідно теми. Студент, який запізнився більше, ніж на 10 хвилин на заняття, не допускається до заняття і повинен його відпрацювати в установленому порядку. На практичних заняттях студент має бути одягнений в робочу форму (медичний халат, шапочка, маска, змінне взуття) та мати фонендоскоп. Студенти, які не мають робочої форми, не допускаються до заняття. Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження в учбових кімнатах кафедри, укриттях, відділеннях клінічної лікарні. Під час проходження практики, спілкування з персоналом лікарні та пацієнтами студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу.

Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки у разі потреби в годиннику (підрахунок частоти дихання, частоти пульсу чи серцевих скорочень) та калькулятора (аналіз ЕКГ).

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/> загальна інформація/ Основні документи/ Кодекс академічної доброчесності). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкового контролю або написання історії хвороби студент отримує оцінку «незадовільно» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті кафедри <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини#) черговому викладачу або викладачу, який проводить заняття. Для відпрацювання пропущеного заняття студент повинен продемонструвати володіння практичними навичками з пропущеної теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/> Загальна інформація/Основні документи). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали. Індивідуальні бали з дисципліни (від 4 до 12) студент може отримати за індивідуальну роботу, обсяг якої оприлюднений на сайті кафедри в навчально-методичних матеріалах дисципліни, кількість балів визначається за результатами ІРС згідно Положенню про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (посилання <https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>).

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен подати спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно Положення про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>).

Політика в умовах змішаного навчання. Порядок змішаного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М.І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/Загальна інформація/Основні документи>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є Microsoft Team, Google Meets. Порядок проведення практичних занять, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/Студенту>).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача чи студента) в робочий час.

9. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/Студенту>.

Основна література

1. Касевич, Н.М. (2018). Основи медсестринства в модулях: навч. посіб. (3-тє вид. виправлене). Київ: Медицина.
2. Рекомендації Європейської Ради Реанімації 2021: Базові реанімаційні заходи. Переклад ВГО "Всеукраїнська рада реанімації (ресусцитації) та екстреної медичної допомоги. 2021.
3. Загальна хірургія: підручник / С. Д. Хіміч, М. Д. Желіба, , І. Г. Герич та ін.: за ред. професорів С. Д. Хіміча, М.Д. Желіби,. – К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 608 с.
4. Загальна хірургія: підручник для студентів вищих навчальних закладів. За ред. Я.С. Березницький і соавт. Вінниця:Нова Книга, 2018.-344с.
5. Практикум з медсестринства в хірургії: практикум/ Р.О. Сабадашин, О.В.Маркович, В.О. Рижковський. Вінниця:Нова Книга, 2017. -360 с.
6. Хірургія. Загальна хірургія з основними відами хірургічної патології. Лікування хворого в хірургічному стаціонарі. . Сабадашин Р.О., Маркович О.В., РижковВ.О., Чижишин Б.З.. Вінниця. Новая книга. 2018.- 784 с.

7. Хірургія.Т1. Підручник з загальної хірургії. За ред. Я.С.Березницького і соавт. Дніпропетровськ:РВА «Дніпро - VAL». 2006. – 443 с.
8. Хірургічні хвороби: підручник/ Я.С. Березницький і соавт, за ред П.Д. Фоміна .-К.:BCB «Медицина», 2016.-408с.
9. Butyrsky A. General surgery. – Вінниця.: Нова Книга. 2019.- 328 с.
10. General surgery. Edited by professor S.D. Khimich, professor M.D. Zheliba, Kyiv AUS Medicine Publishing. 2019. – 534
11. Катілов О.В., Дмитрієв Д.В., Дмитрієва К.Ю., Макаров С.Ю. Клінічне обстеження дитини, 2017. – 520 стор.
12. Pediatric physical examination: textbook for students of higher educational institutions/O.V.Katilov, D.V. Dmytriiev, K.Yu. Dmytrieva, S.Yu. Makarov –Vinnitsia Nova Knyha, 2018.-504 p.
13. Капітан Т.В. Пропедевтика дитячих хвороб з доглядом за дітьми. Вінниця: Винницька газета, 2021. – 832 с.
14. Пропедевтична педіатрія. Підручник для студентів вищих нав. закл. / Під редакцією акад.. НАМН України, проф. В.Г. Майданника.- Вінниця: Нова книга, 2012.- 880 с.
15. Наказ МОЗ України від 20.03.2008 №149 «Про затвердження Клінічного протоколу медичного догляду за здоровою дитиною віком до 3 років». – К.: 2008. – 82 с.
16. Про затвердження нормативно-правових актів щодо захисту від зараження ВІЛ-інфекцією при виконанні професійних обов'язків. Наказ МОЗ України № 955 від 20.11.2013 р.
17. Про затвердження Державних санітарно – протиепідемічних правил і норм щодо поводження з медичними відходами. Наказ МОЗ України №325 від 08.06.2015 р.
18. Про внесення змін до первинних облікових форм та інструкцій щодо їх заповнення. Наказ МОЗ України №29 від 21.01.2016 р.
19. Про затвердження протиепідемічних заходів поводження з медичними відходами, що утворюються внаслідок проведення кампанії масової вакцинації населення від COVID-19. Постанова МОЗ № 14 від 10.02.2022 р.
20. Про затвердження Державних санітарних норм і правил “Санітарно-протиепідемічні вимоги до новозбудованих, реставрованих і реконструйованих закладів охорони здоров'я” та Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства охорони здоров'я. Наказ МОЗ № 354 від 21.02.2023 р.
21. Про затвердження санітарно-протиепідемічних правил і норм використання ультрафіолетового бактерицидного випромінювання для знезараження повітря та дезінфекції поверхонь в приміщеннях закладів охорони здоров'я та установ/закладів надання соціальних послуг/соціального захисту населення. Наказ МОЗ №882 від 06.05.2021 р.
22. Про організацію профілактики інфекцій та інфекційного контролю в закладах охорони здоров'я та установах/ закладах надання соціальних послуг/ соціального захисту населення. Наказ МОЗ №1614 від 03.08.2021 р.
23. Про затвердження Заходів та Засобів щодо попередження інфікування при проведенні догляду за пацієнтами. Наказ МОЗ №1777 від 03.08.2020 р.
24. Про організацію та проведення заходів по боротьбі з педикульозом. Наказ МОЗ №38 від 28.03.1994 р.

25. Організація надання медичної допомоги хворим на коронавірусну хворобу (COVID-19). Наказ МОЗ № 722 від 28.03.2020 р.
26. Про затвердження Державних санітарних норм та правил «Дезінфекція, передстерилізаційне очищення та стерилізація медичних виробів в закладах охорони здоров'я. Наказ МОЗ № 552 від 11.08.2014 р.
27. Про затвердження Інструкції зі збору, сортування, транспортування, зберігання, дезінфекції та прання білизни у закладах охорони здоров'я. Наказ МОЗ № 293 від 30.04.2014 р.
28. Про затвердження Правил утилізації та знищення лікарських засобів. Наказ МОЗ №242 від 24.04.2015 р.
29. Про затвердження Правил зберігання та проведення контролю якості лікарських засобів у лікувально-профілактичних закладах. Наказ МОЗ № 584 від 16.12.2003 р.
30. Про затвердження Державних санітарних норм і правил Санітарно-протиепідемічні вимоги до закладів охорони здоров'я, що надають первинну медичну (медико-санітарну) допомогу. Наказ МОЗ № 259 від 02.04.2013 р.

Допоміжна література

31. Реабілітація, профілактика і лікування ускладнень та планування виписки при ішемічному інсульті. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2012).
32. Контроль болю. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2012).
33. Сучасні принципи діагностики та лікування хворих із гострим ішемічним інсультом та ТІА. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2012).
34. Реабілітація, профілактика і лікування ускладнень та планування виписки при ішемічному інсульті. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2012).
35. Хронічне обструктивне захворювання легені. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2019)
36. Бронхіальна астма. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах (2021).
37. Губенко, І.Я., Шевченко, О.Т., Бразалій, Л.П., & Апшай В.Г. (2008). Медсестринський догляд за пацієнтом: Стандарти медсестринських процедур, маніпуляцій та планів догляду і навчання: навч.посібник. Київ: Медицина.
38. Ковальова, О.М. (ред). (2015). Догляд за хворими (практика): підручник (ВНЗ III—IV р. а.) (3-тє вид. виправл.). Київ: Медицина.
39. Ковальчук, Л.М., Кононов, О.В. (ред). (2009). Догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: навч. посіб. Київ: Медицина.
40. https://www.medsprava1.com.ua/article/2554-obovyazki-ta-organzatsiya-roboti-personalu-v-reanmats#anc_5
41. Мостовой, Ю.М., Демчук А.В., Константинович Т.В., Данілевич, Т.Д., & Побережець, В.Л. (2016). Керівництво з клінічного обстеження терапевтичного хворого та написання історії хвороби : Навчальний посібник для студентів медичних вузів, які навчаються українською, англійською або російською мовою. (2-ге вид. виправл.). Вінниця: Центр ДЗК.

42. Курдюмова Н.О. Педіатрія: практичні навички: навч.- метод. посіб. / [Н.О. Курдюмова, Т.Г. Поліщук]. — 2-е видання, 2023 – 328 с.
43. Основи педіатрії за Нельсоном Том 1 / [Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман]; переклад 8-го англ. видання, 2019 – 392с;
44. Основи педіатрії за Нельсоном Том 2 / [Карен Дж. Маркданте, Роберт М. Клігман]; переклад 8-го англ. видання, 2019 – 440 с.

Інформаційні ресурси

1. Електронна адреса сайту університету: <http://vnmu.edu.ua>
2. Електронна адреса сайту бібліотеки університету: <http://library.vnmu.edu.ua>
3. Всесвітня організація охорони здоров'я <http://www.who.int/en/>
4. Центр тестування <https://www.testcentr.org.ua/uk/>
5. МОЗ України <https://moz.gov.ua/>
6. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
7. Електронна адреса сайту кафедр: <http://vnmu.edu.ua/кафедра-пропедевтики-внутрішньої-медицини>;
8. Центр громадського здоров'я МОЗ України <https://phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan>
9. Яворський О.Г. DVD-фільм «Пальпація, перкусія, аускультация» (українською й англійською мовами) / Яворський О.Г., аудіо- та відеоматеріали, 2013.
10. Dr. Najeeb Lectures
<https://www.youtube.com/channel/UCPHpx55tgrbm8FrYYCflAHw>
11. Osmosis <https://www.youtube.com/c/osmosis/>
12. MEDCRAM Medical Lectures explained clearly
<https://www.youtube.com/user/MEDCRAMvideos>
13. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/>
14. OSCE-1.НМУ ім. О.О. Богомольця. Фізикальні методи обстеження дихальної системи (офіційна версія), 2017.
<https://www.youtube.com/watch?v=o3V4Z6EVz94&t=597s>
15. OSCE-1.НМУ ім. О.О. Богомольця. Фізикальні методи обстеження серцево-судинної системи (офіційна версія), 2017.
<https://www.youtube.com/watch?v=kgFHCzxEvVU&t=68s>
16. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Методика реєстрації ЕКГ
<https://www.youtube.com/watch?v=16P0uuZK1CA>
17. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Вимірювання артеріального тиску (офіційна версія), 2017 <https://www.youtube.com/watch?v=IUJd94c0rOQ>
18. OSCE-1/ НМУ ім. О.О. Богомольця. Глюкозометрія (офіційна версія), 2017
<https://www.youtube.com/watch?v=JNh0FBdC8To&t=89s>
19. Ільніцький Р.І. Відеолекція. Спірометрія, 2018
<https://www.youtube.com/watch?v=9U070w6kh2c&t=51s>
20. Geeky medicine OSCE-guidelines <https://www.youtube.com/@geekymedics>
21. «Загальний огляд хворого, огляд окремих частин тіла»
 - a. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
 - b. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
22. «Основні методи обстеження органів дихання»

- a. <http://meded.ucsd.edu/clinicalmed/>
 - b. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
23. «Основні методи обстеження серцево-судинної системи»
- a. <HTTP://WWW.CARDIOLOGYSITE.COM/>
 - b. <http://www.meddean.luc.edu/lumen/meded/medicine/pulmonar/pd/contents.htm>
 - c. <http://www.blaufuss.org/>
 - d. <HTTP://MEDED.UCSD.EDU/CLINICALMED/>
24. Moodle platform DID-ACT: <https://did-act.instruct.eu/course/view.php?id=8>

10. Розклад та розподіл груп по викладачам опублікований на веб-сторінці кафедри ((<https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра пропедевтики внутрішньої медицини/ Студенту).

Обговорено та рекомендовано на засіданні кафедри пропедевтики внутрішньої медицини ВНМУ ім. М.І. Пирогова Протокол № 1 від 28 серпня 2023 року

Відповідальна за дисципліну,
доцент ЗВО
Завідувачка кафедри
пропедевтики внутрішньої медицини
професор ЗВО

Галина ТОМАШКЕВИЧ

Наталія ПЕНТЮК